

DOM

stoletni

Projekt PromVeržej sofinancira EU, Evropski sklad za razvoj podeželja, pristop LEADER in RS MKGP

»Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje«

STO LET SALEZIJSKEGA ZAVODA VERŽEJ ~ 1912 - 2012 ~ IZDAL ZAVOD MARIANUM VERŽEJ

Svetnik med nami

Ko v Prlekiji z avtoceste na izvozu Vučja vas zavijemo proti Križevcem, na obzorju kmalu zagledamo veličastno stavbo. »Verženski kloster« so mu včasih rekli. Sto let je že tega, kar so prišli prvi salezijanci v Veržej. Predvsem po zaslugi velikih verženskih dobrotnikov rojakov Puščenjakovih in duhovnika Kovačiča.

Ta salezijanska ustanova je v tem delu Slovenije, pa tudi onstran meja, pustila močan pečat v zgodovini, njeno poslanstvo pa je pomembno in razpoznavno tudi danes. Verjamemo, da Marija Pomočnica tudi danes s posebno skrbjo in zanimanjem spremlja in podpira poslanstvo salezijanske verženske skupnosti. O tem pričča oživljena procesija Marije Pomočnice za njen praznik, to pričuje tudi na novo postavljena kapelica lurške Matere Božje pred ustanovo.

Danes Zavod Marianum s svojimi enotami nudi številne duhovne in ustvarjalne možnosti. Marijanišče obiskujejo številne skupine mladih in odraslih, ministranti, pevci, da bi tukaj opravili duhovne vaje, poglobili svojo duhovnost ali se pripravili na prejem svetih zakramentov.

V Svetem pismu beremo, da je Bog šest dni ustvarjal svet, sedmi dan pa počival. To je dan za Gospoda ... pa tudi dan, da se spočijemo in nabereemo novih moči za nove izzive. Temu je namenjen Penzion Mavrica, ki daje številne priložnosti za oddih, za odmik, za druženje s prijatelji, za obisk številnih zanimivosti vzhodne Slovenije.

O Centru DUO sem v uvodniku knjige *Marijanišče v Veržej 100 let* med drugim zapisal: »Ob misli na izdelke domače umetnostne obrti me prevzema misel: pogled – nič vredna slama, odvečno ličkanje, umazana in težka zemlja, nemogoča kovina ... in iz teh na videz nepomembnih, odvečnih ali nemogoče težkih tvarin lahko pridne in iznajdljive ter potrpežljive roke izdelajo tako čudovite stvari: sebi v izpopolnitev in včasih tudi za zaslužek, drugim v veselje, Bogu v čast in zahvalo, narodu pa v ponos in prepoznavnost.«

Ko pridem v Veržej, zelo rad zavijem na Božjo njivo, h križu. Tam je salezijanski grob. Tam počivajo številni salezijanci. Tudi velik misijonar Kerec. Pa svetniška duša Marijanišča zadnjih dvajsetih let, Martin Maroša. Zelo rad pomolim tudi pri grobu Štefana Žerdina. Blaga duša! Bil je moj magister – pripravljal me je na salezijansko življenje. Navdih vsem tem salezijancem, ki so že zaključili to zemsko popotovanje, je bil sv. Janez Bosko – naš duhovni oče in ustanovitelj salezijanske družbe.

Zaključujemo praznovanja ob stoletnici Marijanišča. Zdi se, da bo prava krona praznovanja slednje: sredi maja, natančneje v sredo in četrtek, 15. in 16. maja 2013, prihaja na obisk sam don Bosko. Njegove relikvije potujejo po vseh petih celinah, po številnih krajih, kjer delujejo salezijanci. Med nas prihaja duhovni oče številnih salezijancev, ki so v Veržej delovali, tu tlakovali pot svojega poklica, od tu odhajali po vsem svetu. Med nas prihaja, kot bi hotel reči: hvala vsem, ki ste dali življenje tej ustanovi. Hvala vsem, ki ste jo podpirali, ki jo pomagata ohranjati in oživljati; hvala vsem, ki vanjo vlagate svoj čas, svoje darove, svoje moči, svoje molitve, žrtve in svojo ljubezen.

Hvala salezijancem, dobrotnikom, krajanom, hvala vsem, ki prihajate v salezijanski Veržej. Omenjeni uvodnik sem sklenil z besedami: »Kako zelo privoščim vsem, ki bodo prihajali v salezijansko ustanovo v Veržej, da bi tukaj našli kaj zase: za svojo dušo, za duha in za telo. Da bi si nabrali novih moči in novih idej. Da bi kdo tukaj prepoznal tudi smer za svoje nadaljnje življenje in morda tudi za svoj poklic,« morda tudi za poklic don Boskovega duhovnega sina ali hčere.

Naj bo veržejska salezijanska ustanova z vsemi dejavnostmi, ki jih razvija, resnična oaza miru, duha, novih možnosti in ljubezni.

Janez Potočnik

mag. JANEZ POTOČNIK
salezijanski predstojnik

Ljubljana, november 2012

Prava krona praznovanja stoletnice Marijanišča bo slednje: sredi maja, v sredo in četrtek, 15. in 16. maja 2013, prihaja na obisk sam don Bosko.

Plemenito srce moraš imeti

Gospa Marja Dolamič in salezijanska ustanova v Veržej najboljšo vidno prepletata svoje poti ob javnih kulturnih in družbenih dogodkih.

stran **5**

Trud rojeva sadove

Obširna fotoreportaža praznovanja 100-letnice Marijanišča, ki sta ga v objektiv ujela Damir Skuhala in Sonja Kamplet-Rotar.

stran **7-10**

»Druženje z obrtniki me bogati«

Za oblikovanjem opreme Centra DUO stoji priznana oblikovalka, gospa Evita Lukež, ki nam z veseljem razkriva del svojih življenjskih izkušenj in ustvarjalnega duha.

stran **14**

Drobci dogajanj ...

1. DECEMBER 2011

Na poti k stoletnemu jubileju Marijanišča

Na svoji prvi seji se je sestel častni odbor za stoletnico Marijanišča. Člani dr. Peter Štumpf, škof ordinarij v Murski Soboti, dr. Alojzij Slavko Snoj, salezijanski inšpektor, Ivan Turk, ravnatelj salezijanske skupnosti v Veržeju, Slavko Petovar, župan Občine Veržej, Marja Dolamič, vodja marketinga v Tondachu so se z veseljem odzvali povabilu in predstavitvi načrtovanega programa obhajanja stoletnice Marijanišča, ki ga je predstavil Janez Krnc, koordinator odbora.

4. DECEMBER 2011

Sveti Miklavž

Na težko pričakovani Miklavžev prihod je polno župnijsko cerkev pripravil zbor angelčkov pod vodstvom Marjete Ivančič s svojimi v nebo dvigajočimi pesmimi. Kot vedno, skrite očem in javnosti, so Miklavžu vse darove pomagale pripraviti in urediti sodelavke župnijske Karitas.

9. DECEMBER 2011

Odprtje novih pridobitev Centra DUO in razstave stoletnih jaslje

Nova vhodna avla in razstavni prostori so se prvič napolnili ob blagoslovu razstave stoletnih jaslje, s katerim se je začela priprava na praznovanje 100 letnice Marijanišča v Veržeju.

9. DECEMBER 2011 – 31. JANUAR 2012

Razstava rokodelskih izdelkov

Mednarodna potujoča razstava *Dediščina za poklice prihodnosti* ter razstava rokodelskih izdelkov z rokodelskega dizajna in rokodelskih natečajev se je ustavila v novih razstavnih prostorih Centra DUO.

10. DECEMBER 2011

Ministrantska duhovna obnova

Ravnatelj g. Ivan Turk je skupini ministrantov posvetil svoj čas in znanje in tako za marsikaterega med njimi, ki bi sicer lepo soboto preživeli pasivno, duhovno obogatil za prihajajoče božične praznike.

13. IN 15. DECEMBER 2011

Bliža se božični čas

Preko 30 udeležencev vseh starosti in spolov se je z veseljem nagnetlo okoli z ličjem nastlanih miz k izdelovanju jaslje iz koruznega ličja.

Marijanišče v Veržeju 100 let

Na kulturnem večeru v spomin na Antona Puščenjaka in dobrotnike Marijanišča, 31. avgusta 2012, je ob predstavitvi strokovne monografije o tej ustanovi spregovoril njen avtor, salezijanski zgodovinar dr. Bogdan Kolar.

Lepo pozdravljam duhovno in posvetno oblast, vse sodelujoče, člane salezijanske skupnosti in vse goste Puščenjakovega večera.

Naj predstavitev začnem z dogodkom, ki sem ga doživel ob vašem rojaku, ki je bil moj profesor na zgodovini, prof. Tonetom Ferencem. Kasneje sva sodelovala v komisiji, ki jo je ustanovila občina Ljubljana-center, z nalogo, da preuči zgodovinsko ozadje spomenika, ki je stal pri stolnici in je spominjal na demonstracije žensk iz leta 1943 proti škofu Rožmanu in ljubljanski škofiji. Na nekem srečanju mi je dejal: »Moram ti povedati, da sem bil tudi sam salezijanski gojenec, in sicer v Soboti, pa kar redni obiskovalec Marijanišča v Veržeju. Takrat sem tudi ministriral in imel dve želji: ali bom postal škof ali zgodovinar. Videl sem, da ne bo nič s škofovstvom, pa sem rajši postal zgodovinar.« Tako je postal zgodovinar, veliko je napisal, med drugim tudi nekaj spominov na Marijanišče v Veržeju.

Zgodovino Veržeja, tako kraja kot ustanove, o kateri danes govorimo, sta zaznamovali dve svetovni vojni. Prva svetovna vojna je zavodu povsem spremenila podobo, druga svetovna vojna pa je zaključila neko poglavje in odprla novo.

Do prve svetovne vojne je zavod služil salezijanski skupnosti kot prostor za prehodno obdobje vedno večjemu številu poklicev v takratni Avstro-Ogrski monarhiji. Salezijanci so tu odpirali različne šole, za lastne poklice pa v nemškem delu monarhije niso imeli še nobenega zavoda. Odločili so se, da iz oddaljenega Piemonta v današnji severozahodni Italiji preselijo svoje gojence bliže centru monarhije, bliže Dunaju. Marijanišče, ki so ga

Vesel in hvaležen sem, da so tudi soročniki salezijanci del te velike lepe zgodovine, da smo tako močno povezani z Veržejem in kraji na desnem in levem bregu Mure. [...] In prav tisti, ki se loti raziskovanja zgodovine in pripravi tako vsebinsko bogato knjigo, zasluži bogastvo in veličino opravljenega dela. Zasluži prihodnost. Ko pridemo danes v Veržej, vidimo ne le 100 let zgodovine, temveč tudi prihodnost. [...]

Vsem želim, da bi bili del te zgodbe in se je veselili. Iz velikih mož, ki so dali polet Marijanišču, lahko tudi sami črpamo spodbude za svoje življenje. Lepa gesta dobrote Antona Puščenjaka še vedno živi. Enako se zgodi v življenju slehernega med nami, če prispeva svoj delež ali dá na voljo svoje življenje. S tem obrodi trideseterne, šestdeseterne, stoterne darove ... tako za sedanost kot za prihodnost.

JANEZ POTOČNIK, SALEZIJANSKI PREDSTOJNIK

postavili zavzeti domačini po začetni spodbudi Antona Puščenjaka, z gonilno silo prof. Kovačičem, z moškim in ženskim odborom ter društvom Marijanišče, jim je tedaj prišlo naproti kot naročeno. Tako je bil pripravljen prostor, da so tu lahko začasno našli svoj dom gojenci iz Penanga v Piemontu. Začasno, dokler pač ne bi v notranjosti monarhije postavili primernejšega zavoda.

Mnogi s tem, da so se preselili v povsem slovensko okolje, niso bili zadovoljni. Ravnatelj Aurelio Guadagnini je dobro vedel, da so v tem kraju bili naseljeni le Slovenci. Če se v takšen kraj naseli nemška skupnost, bo gotovo prišlo do napetosti. Pa se to ni zgodilo! V veliki meri po zaslugi domačinov, župana Osterca in župnika Janžekoviča, ravnatelja šole in drugih, ki so spre-

Pomembno je, da bo kraj imel prihodnost. Pomembni so ljudje, družine, otroci. Brez tega ni prihodnosti. V zavod prihajajo tudi skupine in posamezniki od drugod. Kraj se lahko ob tem le bogati, kolikor se bo tudi sam razvijal.

jeli novo salezijansko skupnost s svojimi gojenci. Po šestih letih skupnega sobivanja, ko so gojenci odhajali, so se spletle takšne vezi, da so imeli ljudje ob slovesu solzne oči.

Zavod je postal sestavni del kraja. Kraju je dal pečat že v prvem letu delovanja. Nekaj tega je navedeno v knjigi. Ko je bila razglašena jugoslovanska država, je bil zavod med prvimi stavbami v kraju, ki je izobesil slovensko zastavo. Poleg rednega poslanstva za salezijanske gojence je zavod ob nedeljah in praznikih zbiral do 200 otrok in mladih. Tu so preživljali prosti čas, imeli oratorij, sodelovali na prireditvah, si sposojali knjige iz nove zavodske knjižnice in se naučili marsikaj poučnega. Zavod je deloval v polni meri in z vsemi značilnostmi takšne salezijanske ustanove. Občasno so ponudili tudi oblike splošnega izobraževanja, zlasti s področja gospodarstva, zdravega načina življenja, kmetijstva in živinoreje.

Druga stran Mure je bila v strahu. Tako v Lendavi kot v Soboti so se bali, da tukaj nastane trdnjava slovanstva. Ko je škof Mikeš iz Sombotela leta 1914 opravljal birmo v Prekmurju, je prav zato prišel v Veržej, da bi preveril, ali tu res nastaja trdnjava slovan-

Puščenjakov večer se je začel v župnijski cerkvi z zahvalno sveto mašo za dobrotnike, ki jo je ob somaševanju župnika Jožefa Krnca in avtorja knjige, dr. Bogdana Kolarja, vodil salezijanski predstojnik Janez Potočnik. V Zavodu Marianum je sledil kulturni program, ki ga je z umetelno besedo vodila ga. Marja Dolamič. Preplet pesmi Moškega pevskega zbora pod vodstvom Tatjane Rozmarič-Poštrak, pozdravnih besed inšpektorja Potočnika in župana Petovarja, je kronal opis zgodovinskih trenutkov Marijanišča dr. Bogdana Kolarja, ki je pripravil pregledno zgodovinsko monografijo. Nastala je v sklopu projekta PromVer, ki se izvaja na podlagi razpisa Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in je delno financiran z Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje, OS 4, pristop LEADER.

stva. Kako bi sicer lahko v takem nepomembnem kraju imeli gimnazijo, če ne bi bilo nekega skritega namena? Po obisku se je vrnil v Sombotel in naročil uredniku tamkajšnjega tednika: »Od danes naprej samo lepo pišite o Veržeju, kajti delo, ki ga salezijanci tam opravljajo za mlade, je zgledno delo.«

Ustanova je ime Veržeja ponesla po celem svetu. Mnogi, ki so se tukaj šolali, so postali misijonarji. Omenimo dva velika misijonarja na Kitajskem, Gedera in Kereca, ki sta bila gojenca v Veržeju. Mnogi predstojniki salezijanskih skupnosti so se šolali tu, na primer Madžar Antal in Italijan Fedrigotti, ki sta kasneje prevzela najodgovornejše službe v vodstvu salezijanske družbe. Ko so v naše kraje prihajali na obisk vrhovni predstojniki, so se vsi želeli ustaviti v Veržeju. Ne le, da obiščejo g. Marošo, ki so ga mnogi poznali kot dolgoletnega misijonarja v Južni Ameriki, temveč da vidijo to ustanovo, kjer so se toliki mladi izobraževali in pripravljali na svoje življenjsko poslanstvo.

Konec prve svetovne vojne je spremenil značaj zavoda. V času med obema vojnoma je postal res cvetoča ustanova pod vsemi vidiki, ki opredeljujejo salezijanske ustanove. Tu sta delovali celo dve godbi, odvijale so se športne, kulturne in gledališke dejavnosti, kamor so bili vključeni mladi iz Banovcev, Veržeja, Bunčanov in drugih okoliških krajev. Ljudje so na različnih prireditvah občudovali svoje otroke, kaj vse zmorejo, sploh na gledaliških predstavah v dvorani, nekdanji vojaški baraki, ki so jo odkupili od vojske. Ali zavodska kapela, kjer so se dogajale čudovite pobožnosti, spovedi, maše in druga liturgična srečanja in obredi. Sloves kraja se je širil tudi s temi dejavnostmi.

Druga svetovna vojna je to delovanje prekinila. Uspelo mi je najti vsaj dva izvorna dokumenta, ki govorita, kaj se je dogajalo v tej ustanovi leta 1941, zlasti aprila. Prvi dokument hrani salezijanski arhiv v Rimu, ki je preveden in objavljen v knjigi. Drugi objavljeni dokument pa hrani salezijanski arhiv v Ljubljani. To so pričevanja iz prve roke, saj so napisana le nekaj dni po vstopu nemške vojske v Veržej in zasedbi zavoda.

Prav tako obstaja nekaj dokumentov, ki izpričujejo, kaj se je dogajalo po vojni. Hranita jih zlasti Slovenski šolski muzej in salezijanski arhiv v Ljubljani na Rakovniku. Nekaj izvirnih stvari je torej objavljenih v knjigi.

Po drugi svetovni vojni je zavod vseeno služil mladim, tokrat tistim, ki so se znašli v težavah, večinoma kot prestopniki. Župnik Kostanjevec je v kroniki zapisal, da so bili mladi vedno v tej ustanovi, čeprav je delovala v drugačni obliki. Tudi takim je veljala don Boskova pozornost in prostor salezijanskih ustanov. Salezijanci so s takimi ustanovami začeli na Rakovniku. To je bil pogoj, da so sploh smeli priti na Slovensko. Obvezali so se prevzeti skrb za mlade, ki so bili na robu družbe in v konfliktu z njo. Te vrste delo je na Rakovniku trajalo do konca prve svetovne vojne, šele nato so začeli sprejemati druge oblike poslanstva. In tako poslanstvo je opravljal zavod v Veržeju po drugi svetovni vojni.

V devetdesetih letih preteklega stoletja so se začela prizadevanja takratne skupine salezijancev, da se v nacionalizaciji odvzeti zavod vrne prvotnim lastnikom. Zavod je v postopkih vrnitve krajši čas nudil zatočišče beguncem zadnje balkanske vojne, nato pa postopoma prevzel prvotne dejavnosti ter začel z mnogimi drugimi pobudami in oblikami delovanja.

.....
Mi smo tista srečna generacija, ki ji je dano praznovati stoletnico Marijanišča, tako kot je bila srečna generacija, ki je bila priča odprtju te ustanove. Prepričan sem, da je v sto letih ta hiša izpričala Puščenjakovo željo, da je to dom, kjer se počutiš dobro, kjer ti bodo vedno pomagali. In če pogledamo stoletno zgodovino od začetka pa do danes, je temu zagotovo tako.

Posebej bi izpostavil dejstvo, da se je Veržej podal na boljšo pot tudi zaradi tega, ker se je pred sto leti zgodilo Marijanišče in ker so sem prišli salezijanci. V stoletni zgodovini je med Marijaniščem in krajem nastala neka sinergija, ki v zadnjem obdobju rojeva zelo dobre rezultate. Puščenjakovo vizionarstvo se odraža tudi po sto letih, ko Občina Veržej in Zavod Marianum skupaj vodita nekatere projekte. Osnova izhaja že iz časa, ko se je Puščenjak odločil podariti premoženje tej skupnosti in s tem poskrbel, da se bo človek na Murskem polju imel kje kaj naučiti, si lahko tu spočil svojo dušo in da bo tu prostor duhovnosti, kjer bodo vsi dobrodošli.

Tej hiši je to uspevalo sto let in želim ji, da ji uspeva tudi naslednjih sto let.

SLAVKO PETOVAR, ŽUPAN OBČINE VERŽEJ

.....
Salezijanska skupnost je s krajevnimi oblastmi uspela pripraviti vizijo prihodnosti zavoda in zagnati ter obogatiti s svojim poslanstvom kraj in novonastalo krajevno Cerkev.

Priprava tega besedila mi je bila veliko veselje in zadovoljstvo. Želim in upam, da bo tudi vsem, ki bodo knjigo vzeli v roke ali jo pokazali rojakom po svetu, prebiranje teh strani v veselje in vir novosti. Naj pripomore k temu, da bo kraj še bolj poznan in bo hkrati odkrival možnosti sodelovanja pri poslanstvu, ki ga ta ustanova prevzema in opravlja.

26. DECEMBER 2011

Blagoslov konj na Štefanovo

Po sveti maši se je od cerkve do župnišča razvila prava mala procesija in tudi g. župnik se je povzpел na konja, da je žegen »dlje nesel«.

27. DECEMBER 2011

Obisk svetih treh kraljev

Frančiškovi otroci so pripravili koledniško akcijo in se ustavili tudi v Marijanišču, kjer so ob jaslicah zapeli kolednico ter se zahvalili za darove, namenjene misijonom.

30. DECEMBER 2011

Božični koncert

Na pragu novega leta so se v župnijski cerkvi sv. Mihaela zbrale domače glasbene zasedbe: Vokalna skupina Žarek, Moška vokalna skupina KUD Slavka Osterca, Mešani pevski zbor Turističnega društva Banovci, pevska skupina Barbara in glasbena skupina SPES, ki so v svetonočni radosti s svojo pesmijo napolnili cerkev do nje obokov.

7. JANUAR 2012

Zaključek božičnega časa

Poln avtobus Frančiškovih otrok, kolednikov in njihovih staršev se je pod vodstvom s. Zalike odpravil na ogled jaslic v Ljubljano.

13.-15. JANUAR 2012

Sola za animatorje pripravnike

Salezijanski animatorji so na usposabljanju spoznavali don Boskovo življenje in njegovo željo, da bi mladi postali »dobri kristjani in pošteni državljani«.

24. JANUAR 2012

»Družinsko« srečanje

Salezijanci iz Veržeja in sestre salezijanske iz Murske Sobote so se ob godu sv. Frančiška Saleškega zbrali ob oltarju in obloženi mizi na skupnem srečanju.

28. JANUAR 2012

Praznični don Boskov dan

Ob don Boskovem prazniku so animatorji salezijanskega mladinskega centra zavihali rokave in pripravili praznični oratorijski dan za veržejske otroke. Kateheze, delavnice in igre so uglasili na temo »Pravičnost v ljubezni«.

16. FEBRUAR 2012

Künštne Prleki ali Veseli večer kulture

Pregledna razstava o stoletnici Marijanišča, fotografska razstava avtorja Cirila Ambroža, dekliški pevski zbor Gimnazije Celje Center in filmska predstavitev popotovanja med Muro in Dravo Künštne Prlekove so krepko obogatili vse obiskovalce letošnjega kulturnega večera.

17.-19. FEBRUAR 2012

Prostovoljci za Mozambik 2012

Skupina 6 prostovoljcev se je zbrala na pripravljalen vikendu za enomesečno misijonsko izkušnjo v Mozambiku. Spoznavali so deželo in delo sester salezijank.

20.-21. FEBRUAR 2012

Poklican, odrešen in poslan.si

Rdeča nit letošnjih duhovnih vaj za ministrante in ministrantke je bila spoznavanje misijonskega poklica in delo za misijone.

23. FEBRUAR 2012

Zimski oratorijski dan

»Svetel plamen naj gori v tvoji mladi duši,« je zadonelo iz grl 60-člane skupine otrok in mladih. Otroke je navdušila pesem, molitev, igre, kateheza, delavnice in vse, kar sodi k takemu celodnevemu srečanju.

Lurška kapela

Ob jubileju Marijanišča je dolgo tlela želja, da bi ob ustanovi ponovno postavili kapelico lurške Matere Božje, katere originalni kip se je dolgo »skrivaj« po podstrešjih, saj je povojna garnitura ob denacionalizaciji tedanjo kapelo porušila.

Župnik Jožef Krnc je idejo prelil na papir in se lotil gradnje nove lurške kapelice. S pomočjo sobratov in sodelavcev v Marijanišču je določil novi prostor zanjo, kmalu za tem pa so se iz temeljne plošče začeli dvigovati opečnati stebri vse do njenega zaključka, ko je lurška »votlina« dobila tudi streho ter zanjo tako značilen potoček v temeljih kapele. Zidar-ska dela je opravilo Zidarstvo Šijanec iz Bolehnečicev.

Lurška Marija se je ob stoletnici vrnila v bližino Marijanišča kot vrata, skozi katera je mogoče vstopiti v območje Presežnega, Svetega. Ob njej se že zadržijo mnogi mimoidoči in gostje, ki tu najdejo mir.

»Kapelica (znamenje) lurške Matere Božje je zasnovana kot smerokaz, ki vernika usmerja proti nebu. Utemeljena je na štirih stebrih, ki so temelji salezijanske vzgoje in predstavljajo dom, župnijo, šolo in dvorišče. Kapelica je grajena v rustikalni obliki z avtohtonimi materiali. Izstopa gradbeni material iz domače gline, to je opeka, iz katere je zgrajeno tudi stoletno Marijanišče v ozadju. Pri arhitekturni zasnovi so poudarjeni štirje naravni elementi (tudi strani neba): zrak (smer), zemlja (gline), ogenj (luč) in voda (izvir). Oltarna plošča iz začetkov Marijanišča, v kateri so vgrajene relikvije, služi kot podstavek kipu lurške Matere Božje.«

JOŽEF KRNC

Prosi za nas, O SVETI NADANGEL MIHAEL

LITANIJE NADANGELA MIHAELA

Gospod, usmili se
Kristus, usmili se
Gospod, usmili se
Kristus, sliši nas
Kristus, usliši nas
Bog Oče nebeški – *usmili se nas*
Bog Sin, Odrešenik sveta
Bog Sveti Duh
Sveta Trojica, en sam Bog

Sveta Božja mati Marija – *prosi za nas*
Sveti nadangel Mihael – *prosi za nas*
Sv. Mihael, knez nebeških čet
Sv. Mihael, vodnik devetih korov angelov
Sv. Mihael, zaveznik Kristusove Cerkve
Sv. Mihael, sovražnik satanov
Sv. Mihael, premagovalec demonov
Sv. Mihael, strah hudobnih duhov
Sv. Mihael, zmagovalc Bogu sovražnih moči

Sveti nadangel Mihael – *prosi za nas*
Sv. Mihael, mogočni duh
Sv. Mihael, pribežališče v Kristusa verujočih
Sv. Mihael, praporščak Kristusov
Sv. Mihael, vojskovodja Kraljice angelov
Sv. Mihael, zagovornik umirajočih
Sv. Mihael, zaščitnik duš v vicah
Sv. Mihael, rešitelj v nevarnostih
Sv. Mihael, zmagovalc v velikem boju

Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe sveta
– *prizanesi nam, o Gospod.*
Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe sveta
– *usliši nas, o Gospod.*
Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe sveta
– *usmili se nas.*

Prosi za nas, o sveti nadangel Mihael,
– *da postanemo vredni obljub Kristusovih.*

Molimo.

Vsemogočni, večni Bog!
Po delovanju svetega nadangela Mihaela nas obvaruj sedaj in v vseh nevarnostih. Osvobodi nas hlapčevanja hudobnemu duhu in nas pripelji v večno življenje. Po Kristusu, našem Gospodu. Amen.

Plemenito srce moraš imeti

Gospa Marja Dolamič in salezijanska ustanova v Veržeju najbolj vidno prepletata svoje poti ob javnih kulturnih in družbenih dogodkih, zato bo kar držalo, da soustvarja javno podobo Zavoda Marianum in njenih enot. Energična, nasmejana in s prodornim pogledom se ne prestraši še tako težke ovire in išče novih poti do človekovega srca. Osebno in profesionalno.

Čprav niste rojena Veržejka, Veržej in njegove ljudi dobro poznate.

V Prlekiji in v Pomurju nasploh velja nepisano pravilo, da se ljudje poznamo med seboj. Ker nas zanima, kaj počne, kako živi in kaj dela tudi sosed, prijatelj, sovaščan. Radi si pomagamo, se družimo in soustvarjamo. Ker živim vsa leta le nekaj kilometrov v stran in imam tudi v Veržeju sošolce, prijatelje, znance, sorodnike in tudi sodelavce, sem vseskozi spoznavala tudi Veržej.

Polno življenje matere in žene v raznih vidnih službah usklajujete in dopolnjujete. Kod vse so Vas vodila pota do družine in do ljudi v službenih okvirih?

Življenja ne izbiraš. Življenje ti je podarjeno. Ostalo ustvariš z ljubeznijo, voljo, pogumom in odločnostjo. Moraš znati poslušati, razumeti, se izpopolnjevati in predvsem deliti. Vedno moraš iskati poti in ljudi s katerimi rasteš. Najti moraš neko ravnotežje med domom, družino ter službo in ostalimi aktivnostmi, ki jih počneš v življenju.

Do sedaj sem zapisala 27 let delovnih izkušenj, ki so me vedno vodile med ljudmi in za ljudi. Med vaščani, krajanji, občani, na odru in za odrom ter radijskim mikrofonom. V poslovnem svetu marketinga in komunikacije, med odnosi z javnostmi, strategijami, iskanjem in povezovanjem. Vse to pa je tudi del in uspeh moje družine. Velikokrat sem bila z doma. Tako je vsak moj uspeh bil vedno tudi njihov. Energije, poguma in moči mi daje prav družina. Tu najdem tisto neizmerno srečo, ki mi dovoljuje, da gradim svoj jaz tudi na področjih, ki so mi v veselje.

Z možem Srečkom sva starša dveh hčerk, ki sta sedaj že odrasli. Z rojstvom vnuka pa sva spoznala še eno posebno vez in ljubezen, ki se rodi, ko postaneš babica ali dedek. Le-ta nama prinaša neizmerno radost in veselje. Spet se učiš od začetka. In srečen si, da lahko novi generaciji daš tisto, kar so tebi zapustili tvoji straši in stari starši. V tem je čar življenja. Ta nenehni krog. Ko lahko daješ in sprejemaš. V službi in doma.

Danes ste zaposleni v priznanem podjetju Tondach kot vodja marketinga. Delo je torej več kot pestro in sega daleč čez krajevne in državne okvire.

Leta 1997 sem se zaposlila v Križevskih opekarnah v Borec, Križevci pri Ljutomeru, kot vodja oddelka za reklamacije. Ta zaposlitev mi je dala neprecenljive izkušnje, kako graditi odnos do potrošnika oziroma kupca, kako razumeti njegova pričakovanja, kako sprejeti in rešiti njegovo nezadovoljstvo v primeru reklamacije. Rešitve vedno obstajajo. Kako se rešujejo, je odvisno od ljudi. Od leta 2000 delam na področju marketinga. Zanimivo, ustvarjalno in kreativno delo, ki ga sooblikujemo s podjetji znotraj skupine Tondach.

Leta 1999 je prišlo do preoblikovanja podjetja, ki na trdnih temeljih tradicije izdeluje opečne izdelke že od leta 1909. S prevzemom avstrijskega lastnika TONDACH AG iz Avstrije je tovarna dobila novo, posodobljeno tehnologijo za proizvodnjo kritine. Skozi leta razvoja si je podjetje na slovenskem trgu pridobilo trdno zaupanje potrošnikov in možnost nastopa na tujih trgih. Od leta 2006 ima vodilni tržni delež med kritinami v Sloveniji. Predstavlja ga predvsem engobirana in glazirana opečna kritina, velikokrat narejena tudi po želji naročnika. Delež prodaje na domačem trgu dopolnjuje še izvoz. Prednost proizvodnje v Borec je fleksibilnost, prilagodljivost in to, da smo specialist za plemenjenje površin strešnika. V enoti v Lukavcih pa teče proizvodnja engob in glazur za celotno skupino TONDACH, ki posluje v 11 državah in daje delo okrog 2300 zaposlenim. Pester proizvodni program različnih oblik strešne kritine dopolnjujejo originalni dodatni keramični in nekeramični izdelki za streho ter opečni tlakovec in strešnik za fasado.

Življenja ne izbiraš. Življenje ti je podarjeno. Ostalo ustvariš z ljubeznijo, voljo, pogumom in odločnostjo.

Tudi Marijanišče v Veržeju, ki je v zadnjih letih dobilo povsem novo podobo, Center DUO, župnijska cerkev ter številne male in velike strehe v okolici pokrivajo strešniki iz Tondach proizvodnje. Podjetje je vsa ta leta delovanja vpeto v razvoj lokalne skupnosti ter podjetij, organizacij in ustanov. Z naravno opečno kritino, ki jo proizvaja, sooblikuje podobo pokrajine ter ustvarja kvaliteto bivanja. Ker je streha pomemben element vsake zgradbe. Posebej doma. Vsakemu od nas pa dom veliko pomeni.

Pri takem delu se prepletata profesionalnost in osebne povezave. Verjetno je veliko takih in drugačnih pripetljajev, mogoče napornih, verjetno tudi zabavnih, ki dajo goli besedi »posel« globlji pomen.

Posel ustvarjamo ljudje. In res je. V teh poslovnih stikih, srečanjih, poslovnih dogodkih in seveda ob vsakdanjem delu se stkejo zanimivi, posebni in tudi osebni stiki.

12.-23. MAREC 2012

Tečaj lončarstva

Pod vodstvom Urške Ambrož, vodje lončarske delavnice Centra DUO, so se udeleženci tečaja sprijeli z materijo, za katero pravijo, da jo je že Bog pridno gnetel in ustvarjal sebi podobna bitja.

20. MAREC 2012

Tisoč nitk za najlepšo podobo

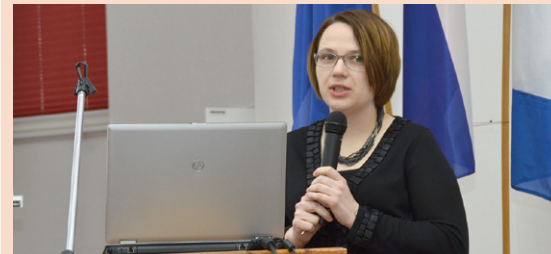
Ko se nad murske ravnice spusti večerni mrak, se v nederjih Marijanišča prižgo luči. Tokrat niso osvetlile vsakdanjega vrveža družin in skupin, ki si prosti čas krajšajo ob igralnih ploskvah, temveč je v prostorih SMC-ja posvetila ženam in dekletom, ki se pod vodstvom ge. Tatjane Prelog enkrat mesečno zberejo ob ustvarjanju čipk.

23. MAREC 2012

Kovačičev večer

V spomin dr. Francu Kovačiču, ki je skupaj z Antonom Puščenjakom glavni pobudnik postavitve Marijanišča, je domačinka, dr. medicine, Mirjana Rautar, v polni Kovačičevi dvorani na kulturno-izobraževalnem srečanju spregovorila o pomembnosti ščitnice.

30. MAREC 2012

Odprtje razstave pirhov in možnarjev

Vsebinsko bogat dan se je začel z odprtjem novih prostorov rokodelske trgovine, sledilo je odprtje 4. razstave pirhov in možnarjev slovenskih pokrajin, ki jo je blagoslovil škof Peter Štumpf, ki je z veseljem prižgal možnar v znamenje bližajočih se velikonočnih praznikov.

3. APRIL 2012

Pisanje remenk

V sklopu projekta E-trgovina je Center DUO pripravil delavnico pisanja remenk v batik tehniki.

14. APRIL 2012

Srečanje zaposlenih v salezijanskih ustanovah

Zaposlene v salezijanskih ustanovah v Želimljem, Ljubljani in Celju je letos gostil salezijanski Veržej. Preko 50 sodelavcev se je zbralo na skupnem študijskem in družabnem srečanju.

17. APRIL 2012

Projektni teden

Strokovni delavci Srednješolskega centra Velenje so v Zavodu Marianum našli idealnega ponudnika za izvedbo projektnega tedna, ki ga organizirajo za svoje dijake. Tako so že tretje leto zapored obiskali našo pokrajino in se tudi letos preizkusili v rokodelskih delavnicah Centra DUO.

21. APRIL 2012

Škofjaf(e)st 2012: Zaupajmo v Gospoda

Aprilsko vreme. Dež in sonce, sonce in dež. A Marijanišče in njegova okolica je pokala od mladostnega smeha in razigranosti. Poleg skupin prvobohajancev iz Slovenske Bistrice in Zakoncev za Kristusa so v okrilje stoletne stavbe prihiteli mladi murskosoboške škofije na svoje praznovanje.

22. APRIL 2012

Novi sodelavci ob oltarju

V nabitno polni cerkvi domačih faranov in gostujočih vernikov iz Marijanišča je bila sv. maša na papeško nedeljo še posebej slovesna za ministrante. V svoje vrste so sprejeli dva nova člana, Domna in Jožefa.

27. APRIL 2012

Slovo od gospoda Martina Maroša

Starosta salezijancev na Slovenskem in mož stoletni salezijanske ustanove Marijanišče je na god sv. Marka mirno zatisnil oči in se vrnil v Očetovo naročje. Od njega so se poslovili sobratje salezijanci in občani Občine Veržej z Občinskim svetom in županom Slavkom Petovarjem na čelu. Pogrebno sv. mašo in pogreb pa je ob veliki množici vodil soboški škof Peter Štumpf.

naš pogovor

Prepričana sem, da je povezovanje ljudi pomembno. Tudi poslovne poti in odločitve je lažje sprejemati, če deluješ v okolju, v katerem načrte in uspehe soustvarjaš na podlagi trdnih in zaupanja vrednih odnosov.

Sama sem v vseh teh letih spoznala veliko različnih ljudi. In prav vsak osebni ali poslovni odnos me je naučil česa novega, zanimivega. Tako kot so posebni tudi ljudje, ki jih srečamo na poti skozi življenje. Od nas samih je odvisno, če znano iz bežnega srečanja stakati pristen odnos in kontakt.

Je težko ločevati med osebnim življenjem in delom, sploh na tako odgovornem mestu? Ali meja mora biti?

Vsak človek potrebuje oboje. Mislim osebno življenje in svoje delo. Vsako zase te oblikuje, dopolnjuje in te dela človeka. V obeh okoljih odraščáš in dozorevaš. Se nenehno učiš. Le tako dosegaš tudi osebno zadovoljstvo in uspehe. V obeh okoljih želiš biti uspešen in tudi srečen.

Meja pa mora biti. To je pomembna ločnica. Ne moreš se razdajati samo za službo in za druge. Tudi zase in za svoje najdražje moraš znati poskrbeti. In obratno. Včasih pa potrebuješ tudi tisti poseben čas, čisto zase. Da prečistiš misli in čustva ter najdeš notranji mir sam s seboj in z okoljem, v katerem živiš in delaš.

Vrniva se v Veržej k stoletnemu Marijanišču.**Kje in kdaj ste prvič slišali zanj?**

Že v otroških letih, ko je ta hiša še veljala za dom, kamor pridejo otroci, ki potrebujejo pomoč pri vzgoji in izobraževanju. Taki, ki se s starši, prijatelji in znanci ne razumejo in potrebujejo pomoč pri oblikovanju osebne rasti, razumevanju sveta in sprejemanju odgovornosti. Kasneje kot dom, v katerem so našli svoje novo domovanje begunci. Vseskozi pa je to bila hiša, ki je dajala temelje vzgoji in izobraževanju predvsem mladih ljudi. Hiša, ki je bila obenem dom, učila je za življenje in boljši svet.

Tesnejše vezi sodelovanja so se ustvarile z obnovo Marijanišča in začetkom delovanja Zavoda Marianum, ko smo skupaj snovali delo in razvoj programov in o le-teh obveščali javnost preko medijev in številnih prireditev.

Salezijanci v Veržeu iščete in učite vero za življenje.

Ob tem ste spoznali salezijance in njihov način dela.**Kako bi opisali salezijansko poslanstvo v Veržeu danes?**

V vseh teh letih sodelovanja sem se prepričala, da salezijanci v Veržeu iščete in učite vero za življenje. Da ohranjate preteklost in gradite prihodnost. Odgovorno s spoštovanjem do običajev, kulture in navad ljudi. Z ljudmi in za ljudi. Da vpeti v razvoj kraja povezuje, pomagata in dograjuje. In predvsem, da skrbite za povezovanje vseh generacij. V tem vidim bistvo. Da se vzgoja začne pri mladem človeku, ki v prijetnem in zaupanja vrednem okolju oblikuje sam sebe v družbi sovrstnikov. Da to jemlje kot priložnost in ne kot obvezo in ob tem osebno raste. Z vsemi izobraževalnimi vsebinami in programi, ki jih ponujate, ste ustvarili možnosti, ki jih mladi z veseljem obiskujejo ter se radi vračajo. Kar zapišeš v mlada leta, ostane za vse življenje.

Kako vidite salezijance kot ljudi in kot del Cerkve?

Na temeljih vrednost krščanske vere ustvarjate možnosti in iščete nove priložnosti za sodelovanje vseh prebivalcev. Že zdavnaj ste prerasli lokalne okvire. Zavod Marianum in njegovo delo odmeva v slovenskem in evropskem prostoru. Župnija Veržej je s svojim aktivnim povezovanjem župljanov zgled mnogim. Zagotovo pa ji posebno vrednost dajete ljudje, ki tukaj delujete. Vsak z znanjem na svojem

© Damir Skuhala

področju prispeva k skupnemu uspehu. O tem sem se prepričala ob sodelovanju z vami. V salezijanskem duhu znate ustvariti dialog. Med vero, življenjem, vzgojo in ljudmi. Za vrednote življenja.

Pripravili ste vsebinsko zasnovo za svečano akademijo ob 100-letnici Marijanišča in prihoda salezijancev v Veržeu. Torej ste se precej poglabili v stoletno delo ustanove, njenih ljudi, obiskovalcev in domačinov.

Z veseljem sem sprejela ta izziv. Ponosna, da mi je bila zaupana tako odgovorna naloga. A tudi te smo se lotili načrtovano. Imenovan je bil častni odbor za pripravo akademije in temu so sledile vse naslednje aktivnosti. Vedela sem, da bomo soustvarjali in če smo uspešno izpeljali že mnoge projekte doslej, bomo tudi ta zgodovinski dogodek.

Šele ko sem se zares lotila priprave osnov in vsebine za prireditev, sem se zavedala, kako veliko čast sem dobila, da ste mi zaupali pripravo. Sto let. To je častljiv praznik.

Potem me je raziskovanje posrkalo in zares sem z veseljem odkrivala globine dela in življenja salezijancev v Veržeu. Najbolj me je opogumilo to, da je prav vsak, ki je sodeloval z vso resnostjo, opravil svoj del. To je dokaz, da je vsak načrt in na koncu uspeh odvisen od organizacije in povezovanja ljudi v projektu samem. In ko smo pripravljali to veliko zgodbo slavnostne akademije, so se dnevno pisale nove zanimive zgodbe.

Praznovanje je odmevno uspelo. Bi izpostavili organizacijsko ali vsebinsko plat, čeprav ste bili vpeti v obe?

Zame sta pomembni obe. Z dobro organizacijo lahko pripraviš tudi dobro vsebino. Pri pripravi in izvedbi obeh smo se vsi, ki smo sodelovali, zavedali, da pišemo del zgodovine. Zato smo toliko bolj odgovorno in s spoštovanjem ustvarjali prireditev. Iskrena hvala vsem.

Marijanišče Veržej ima bogato zgodovino, smelo začrtane cilje in zato tudi svetlo prihodnost. Želim vam, da prijeten ustvarjalni veter v Veržeu nikoli ne pojenja. Naj se ta zdrav duh med mladimi samo še krepi. Dobro sodelovanje in razumevanje občanov naj ostane tudi v prihodnje. Za skupne cilje in v zadovoljstvo vseh. Za lepše in bogatejše življenje. Z vero, zaupanjem in ljubeznijo.

Zavod Marianum vodi salezijanska skupnost, torej je v ozadju Cerkev, kar dandanes ni nekaj pozitivnega. A vendar z veseljem priskočite na pomoč in sodelujete po svojih zmoglostih. Torej se ne ozirate na splošno mnenje? Je za to potrebno veliko poguma in moči?

Vsak čas ima svoje posebnosti, prednosti in slabosti. Vsak od nas pa priložnost za moč in pogum. To se je potrdilo skozi zgodovino. Kdor verjame v dobro, ga ne omajajo slabi koraki in odločitve posameznikov. Plemenito srce moraš imeti. To te simbolizira. Ustvarja tvoj notranji jaz, oblikuje vse, kar počneš v življenju, ti daje moči in modrosti. S srcem in razumom mislimo, odločamo, načrtujemo in odgovarjamo. Kristjani smo poklicani, da pričujemo s svojim delom, življenjem in besedo. Z ljubeznijo v srcu.

Trud rojeva sadove

©Sonja Kamplet-Rotar

Na nedeljo po prazniku sv. nadangela Mihaela, zavetnika župnijske cerkve v Veržej, je salezijanska ustanova obeležila častljiv jubilej, stoletnico Marijanišča.

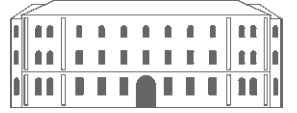
Že v jutranjih urah se je količinsko majhen Veržej spremenil v kvalitetno velik kraj, saj se je v projektu E-rokodelske trgovine obudil nekoč slavni Miholov sejem. Rokodelci z obeh strani Mure in iz rokodelskih centrov Slovenije so napolnili okolico Centra DUO, dogajanje je dopolnil bogat program domačih šolarjev in članov vseh sekcij Kulturnega društva Slavko Osterc.

Sledila je slovesna sveta maša. Oblikovali so jo domači pevski zbori, številni ministranti in duhovniki ter mnogi domači verniki in gostje. Slavju je predsedoval beograjski nadškof msgr. Stanislav Hočevar.

Po cerkveni slovesnosti je Ljutomerska godba množico izpred cerkve in župnišča s koračnico popeljala nazaj k Centru DUO, kjer je ob kulturnem programu Jelka Pšajd

predstavila zgodovino Miholovega sejma, dr. Janez Bogataj pa je odprl rokodelsko razstavo *Art&Craft Slovenija*. Veliki šotor na dvorišču stoletnega Marijanišča je sprejel več kot 800 domačinov in obiskovalcev, ki so s svojo prisotnostjo najlepše počastili osrednji dogodek praznovanja stoletnice Marijanišča. Glasovi mladinskega zbora Kodeljevo pod vodstvom Nuške Drašček in vezna beseda priznanega voditelja Jureta Seška so navdušeno dopolnjevali prizore domačih mladih in starejših, ki so predstavljali utrinke zgodovine. Bogat duhovno-kulturni program, ki ga je zasnovala Marja Dolamič, je obiskovalce popeljal skozi zgodovino ustanove in kraja. Govorniki ravatelj Ivan Turk, salezijanski predstojnik mag. Janez Potočnik, škof dr. Peter Štumpf, poslanec Jožef Horvat in župan Slavko Petovar pa so v kratki besedi dali vse priznanje ne le ustanovi, temveč celotnemu področju in ljudem, da znajo tako složno in dobro sodelovati v duhovno in družbeno korist prihodnjih rodov.

Skozi čas delovanja in obstoja je bilo Marijanišče zavod, zatočišče, zbirališče, prostor za izobraževanje, druženja, molitev, petje in ustvarjanje. Svojih vrat ni nikoli pred nikomer zaprl. Vedno so bila in so na stežaj odprta ali vsaj priprta, pripravljena na novo zgodbo, nove obraze in stare znance.

Marijanišče v Veržaju praznuje 100 let. Velika sončna hiša, »Dom stoletni«, ki diha s časom in prostorom. Piše zgodovino salezijancev, ki so vedno skupaj z domačini, okoličani našli skupni jezik in lepo skrbeli za negovanje običajev. Predvsem za razvoj, izobraževanje in kulturno udejstvovanje. V Marijanišču se je lepo vedno znova ustaviti. Zakaj? Ker mnogi radi povedo, da so tu ponovno odkrili ljubezen, ki prinaša splet uporabnih temeljitosti in odkritih pogovorov. Pogovor sam s sabo, drug z drugim in med seboj. Ker v premisleku ponovno zaslišimo in začutimo svoje srce in ker z njim oživi tudi vera, zaupanje in moč. Ko so oči za trenutek zaprte, postane slika veliko bolj jasna in prepoznavna. Takrat se na obraz nariše nasmeh. Nasmeh pa ogreje srce in dušo. S toplino v dlaneh in žarom v očeh postane vsako sporočilo močnejše.

»Ko se danes zahvaljujemo za stoletnico te čudovite ustanove in se spominjamo vseh, ki so na to mislili, jo načrtovali, ustvarjali, obnavljali, potem danes prosimo, da bi vsi ti ljudje bili preroki. In vsi, ki bodo tu živeli in delali, da bi bili preroki, da bi imeli dar vedno odkrivati Začetnika, Stvarnika vsega. Da bi tako, kakor smo danes prosili v glavni prošnji, kakor Bog vedno čudovito vse ustvarja in daje službe angelom in ljudem, da bi tako tudi mi, bodisi v Cerkvi, bodisi v civilni družbi, znali vse pravilno razporejati, da bi vedeli, kje je začetek, kje je Stvarnik in kje so stvari. Stvari bodo svoj smisel, notranjo lepoto in urejenost dobivale samo tedaj, če bodo zagledane v svojega Stvarnika in z lepoto Stvarnikovo razporejale ta čas, to zgodovino in ta svet. Naj nas sveti Mihael v tem usliši.«

MSGR. STANISLAV HOČEVAR, beograjski nadškof, v pridigi

»Veržej s svojim poslanstvom mladim, družinam in odraslim ponuja nekaj za dušo, duha in telo. Naj ta celovita ponudba salezijanskega doma ostane še naprej. Ustanovi to iskreno želim, ji čestitam in vse nas vabim, da to ustanovo še naprej podpiramo.«

MAG. JANEZ POTOČNIK, salezijanski predstojnik

»Ko se s hvaležnostjo oziramo na prehojeno pot prvega stoletja, z zaupanjem in optimizmom zremo v novo stoletje, če prav vemo, da ne bo lahko. Če pogledamo besedilo iz Svetega pisma, ki pravi: »Žetev je velika, delavcev pa malo.« Zato, dragi prijatelji, ne pustite nas same!«

IVAN TURK, ravnatelj salezijanske skupnosti v Veržeju

»Prepričan sem, da bo tudi v prihodnje Občina Veržej po svojih najboljših močeh znala prisluhniti projektom, ki jih bodo salezijanci prinašali. Verjemite mi, to so vedno projekti, ki so inovativni in ki prinašajo dodano vrednost.«

SLAVKO PETOVAR, župan Občine Veržej

»Danes Zavod Marianum stoji na stoletnem temelju. In to je dobro. Ima svojo vizijo in želim, da prav tukaj, iz te hiše, izhajajo ljudje, ki bodo znali gojiti slovensko besedo, ki bodo znali ceniti slovensko kulturo, ki bodo vzgojeni v slovenski krščanski kulturi.«

JOŽEF HORVAT, poslanec v Državnem zboru

»Soboška škofija ima tudi Marijanišče v Veržeju, ki s Centrom DUO odgovarja na izzive današnjega časa in poskuša, predvsem mladim, pomagati, da bi si z znanjem, etnološko kulturo in obrtjo pripravili vsakdanji kruh.«

DR. PETER ŠTUMPF, soboški škof

»Kakšen pirh bi kar vzela ...«

Vsakoletne razstave jasllic in pirhov so postale tradicionalne. V novih prostorih Centra DUO, v Puščenjakovi dvorani se jim pridružujejo nove, vse na tematiko rokodelstva. In kaj ob obiskih razstav najdemo v knjigi vtisov?

Redno vsako leto obiščeva razstavo in sva tudi vedno znova navdušena in vesela, da vam tako uspeva. Čestitke!

Milena in Marjan, 16. 12. 2010

Hvala vam, da smo lahko spoznali vašo ustanovo, se ustavili ob prelepah jasllicah in se družili v prelepi pobožnosti.

Ministranti in ministrantke z župnikom in starši iz Bakovec, 18. 12. 2010

Zanimivo! Veliko uspešnih zamisli pri organizaciji razstave.

Andrej in Justa Tomc, 20. 12. 2010

Čestitamo vsem pridnim rokam. Občudovanja vredne ideje. Prekrasna razstava.

Družina Lukas iz Maribora, 21. 12. 2010

Uživali smo ob prečudovitih kreacijah. Kaj vse se lahko ustvari z domišljijo in spretnimi rokami? Hvala za popestritev prazničnih dni.

Otroci in delavke vrtca Cven, 24. 12. 2010

Čudovito in izvirno. Hvala za polepšanje božičnega dne. Bodite blagoslovljeni.

Družina Vogrin-Šipek, 25. 12. 2010

Jasllice so neizčrpen vir ustvarjalnosti, družinskega navdih in lepote, življenja. Hvala za to lepo, čudovito razstavo. Bog plati!

s. Emanuela Žerdin, 30. 12. 2010

Bilo je zelo lepo. Spoznali smo še en lep predel Slovenije, zlasti gostoljubje v vašem Zavodu nas je prijetno spremljalo ves čas prebivanja pri vas. Prav gotovo se bomo še vrnili.

»Družina 8« z Obale, 2. 1. 2011

Jasllice lepe slovenske, A zraven so še svetovne.

Se človek ustavi, Lepota ga omami, In zraven še zmoli,

Celo zapoje: Emanuel živi z nami vse dni!

Hvala za skrb in trud ob razstavi.

Sestre HMP iz Murske Sobote, 2. 1. 2011

Jasllice so lepe in cool!

Petra, 5. 1. 2011

Sevniški sotrudniki smo si z veseljem ogledali vašo razstavo jasllic. Bili smo veseli in presenečeni nad zbirko jasllic iz tujine. Bog vam povrni za vaš trud.

Skupina sotrudnikov iz Sevnice, 9. 1. 2011

Bogastvo, ki je prikazano, naj se prenese tudi na mladi rod. Čestitke vsem, ki so pobudniki te dragocenosti.

Danica Gregorinčič, 20. 4. 2011

Čestitamo ustvarjalcem pisanic, pirhov, remenk ... košaric, prtičkov. Odlična razstava v pravem ambientu. Uživali smo.

Družina Romih, Maribor, 25. 4. 2011

Pred letom in pol sem občudoval prekrasno razstavo jasllic, danes pa ste nas razveselili z bogato razstavo »pirhov«.

Valter Urh z družino, 26. 4. 2011

Z družino smo zelo veseli, da smo lahko Francozinjam pokazali našo lepo kulturo!

Duša, 2. 5. 2011

Smo Bog in tako spretno roke so sposobne takih umetnosti!

Martina z Vranskega, 5. 5. 2011

Najbolj vztrajne roke, polne ljubezni ter potrpežljivosti lahko ustvarijo take stvaritve, ki jih vsi lahko občudujemo in ob njih uživamo. Še veliko takih razstav.

Članice KTD Černelavci, 5. 5. 2011

Lepo, da ohranjate dediščino, da združujete mlajše in starejše v izročilu. Tako naprejš!

Društvo žena Odranci, 4. 2012

Z veseljem sva si ogledala vašo razstavo pirhov in možnarjev. Čestitava za organizacijo, predvsem pridobivanja možnarjev. Spominjajo naju na mladost in iznajdljivost posameznih skupin. Še enkrat vse priznanje in ne pozabite tudi za v bodoče.

Zakonca Kapun, 2. 4. 2012

Razstava mi je res zelo všeč. Kakšen pirh bi kar vzela, ampak ne smem. Mislim, da ste v vso razstavo vložili ogromno truda. Zelo mi je všeč.

Mojca, Polhov Gradec, 6. 4. 2012

Tu se pokaže bogastvo ljudskega izročila – kako smo kulturno bogati. Hvala za ohranjanje dediščine!

Janja O., 14. 2. 2012

Zelo lepo organizirano: pirhi za dekleta, možnarji za fante!

Desetčlanska družina z Gorenjske 21. 4. 2012

6. MAJ 2012

Florjanova in Dominikova nedelja

Skupno praznovanje je v cerkev privabilo tako gasilce kot ministrante, po sv. maši pa je sledil še blagoslov kolesarjev. Popoldne so si ministranti po kolesarjenju privoščili pico iz krušne peči Marijanišča.

6. MAJ 2012

Pevski vikend otrok

Po akustičnih hodnikih stoletnega doma so spet valovile čudovite melodije v pomladnem pišu otroških glasov. Vikend so vodili domači in »uvoženi« glasbeni strokovnjaki in neutrudni animatorji SMC Veržej.

19.-20. MAJ 2012

Marijina pomoč je vedno z nami

Tradicionalno praznovanje Marije Pomočnice se je začelo z večerno sv. mašo, blagoslovom nove lurske kapele in procesijo z lučkami, naslednji dan pa je sledila slovesna procesija in sv. maša na dvorišču Zavoda Marianum, ki jo je vodil salezijanski predstojnik Janez Potočnik.

4.-8. JUNIJ 2012

Naravoslovni dnevi

V Zavodu Marianum so se zvrstili 1. letniki Gimnazije Bežigrad na spoznavanju kulturne in materialne dediščine tega dela Slovenije. V Centru DUO so sodelovali v praktičnih delavnicah.

8. JUNIJ 2012

Odprtje razstave Ars vitraria

Društvo steklarjev Slovenije je na obronkih panonske ravnice na ogled postavilo steklarske in tekstilne izdelke mladih in po srcu mladih rokodelskih umetnikov v razstavnih prostorih Centra DUO.

5. RAZSTAVA JASLIC od 7. decembra 2012 do 3. februarja 2013

v Puščenjakovi dvorani v Centru DUO Veržej

Ob zaključku praznovanj 100-letnice Marijanišča v Veržaju bodo poleg jasllic slovenskih jasličarjev in jasllic, ki jih izdelujejo otroci iz okoliških vrtcev in osnovnih šol, razstavljene tudi družinske jasllice Ane Korenč.

5. RAZSTAVA PIRHOV IN VELIKONOČNIH BUTAR SLOVENSkih POKRAJIN

od 22. marca do 5. maja 2013 v Puščenjakovi dvorani v Centru DUO Veržej

Vsakoletni razstavi pirhov domačih priznanih izdelovalcev in mladih ustvarjalcev v vrtcih in šolah se bodo tokrat pridružile velikonočne butare, potice, pušlji, beganice, praklji, vivniki ... V sodelovanju s soorganizatorji bo predvidoma izšel tudi zbornik ob razstavi.

Vabljeni na desni breg Mure!

15. JUNIJ 2012

Veter v megli

Kovačičevo dvorano je prevetрил drugačen, družbenopolitično kritični veter prof. dr. Ivana Štuhca, ki je poslušalce nagovoril mnogo širše kot le predstavil knjižno izdajo svojih kolumn, komentarjev in spisov.

16. JUNIJ 2012

Blagoslov Legenovega križa

Vaščani Bunčan so se zbrali pri obnovljenem Legenovem križu, ki ga je blagoslovil škof Peter Štumpf. Sledilo je veselo druženje vseh vaščanov Bunčan in občanov Veržeja.

17. JUNIJ 2012

Zakonski jubileji

V župnijsko cerkev so se zgrnili zakonski jubilarci. Bogu so se zahvalili za prehojeno življenjsko pot, župnija pa je ponosna nanje, saj so kot svetilnik za vse, ki v zakonski zvestobi omahujejo ali se bojijo za vse življenje vezati z nekom, čeprav ga ljubijo in mu zaupajo.

25. JUNIJ 2012

Romanje v Oglej in na Barbano

Sedem skupin verževskih čistilk in krasilk župnijske cerkve in zraven stoječega župnišča, je župnik Jožef Krnc kot nagrado in zahvalo za skrb in urejanje teh prostorov, popeljal na nadvse zanimivo romanje.

6.-13. JULIJ 2012

Rokodelski kamp za družine

Oratorij za družine se je v novi preobleki pridružil programom Trio kampa, ki jih je organiziral Center DUO, vodil pa salezijanski novomašnik Gašper Otrin.

Za dušo, duha in telo

Poletje 2012 je bilo gotovo eno najbolj dejavnih v zadnjih letih delovanja Zavoda Marianum. Nove ideje, moči in vire so snovalci Janez Krnc, Ivan Kuhar in Gašper Otrin uresničili v rokodelsko-počitniških programih Trio kampa, kamor so privabili udeležence vseh starostnih skupin.

V projektu Rokodelska akademija 2, ki je sofinanciran iz 2. JR OP SI-HU, je projektni partner Zavod Marianum Veržej – Center DUO vzpostavil Promocijsko-informacijski center in Kamp TRIO. Tako smo v poletnem času z različnimi programi poskrbeli za dinamično dogajanje, ne le Centra, pač pa celotnega kraja in okolice. Z različnimi ciljnim skupinami smo preizkušali in skupaj razvijali izobraževalno-raziskovalne pakete za aktivno preživljanje počitnic z rokodelci.

Prve so šotore in sobivanje z naravo ter rokodelstvom preizkusile družinena Kampu za družine, ki so del svojih dopustniških dni namenile v raziskovalne namene. Udeleženci so se vključevali v program, ki je izpopolnjeval ponudbo rokodelske dediščine Pomurja, kulturne in naravne znamenitosti ter turistične ponudnike, ob koncu pa so svoje (ne)zadovoljstvo vrednotili v anketi, katere izsledki bodo pripomogli k oblikovanju različnih paketov za aktivno preživljanje počitnic.

Kamp smo izvedli skupaj z animatorji, ki so bili aktivno vključeni v dogajanje že v času Kampa za družine, ker pa nas je čakal še Kamp za otroke, smo svoje veščine tako v animaciji kot rokodelstvu pridobili na Kampu za animatorje. Mladi so v tem tednu sami bolje spoznali rokodelske panoge in kulturno dediščino, ob tem pa se tudi urili v animaciji, saj bodo le z ustreznimi znanji lahko zadostili željam, da ponudimo celovit in zanimiv program, za katerega smo prepričani, bo vnesel pozitivno novost v naše okolje.

Zagotovo je bil najbolj pester Kamp za otroke. Udeležili so se ga otroci od blizu in daleč, ki so se preizkusili v lončarstvu, izdelovali so vuge, obiskali čebelarja ... se kopali in uživali ob različnih večernih dejavnostih, ki so se ponavadi zaključile ob tabornem ognju.

V treh tednih smo tako strumno zakorakali velikemu izzivu naproti – izdelati zanimive počitniške programe za različne ciljne skupine, ki bodo po eni strani izobraževalni, a na drugi strani še dovolj sproščeni in bodo vključevali okoliško turistično ponudbo. Vsekakor smo s prvimi izvedbami zadovoljni, saj bomo še lažje in bolje pripravili počitniške programe za prihodnje leto. Vabljeni v našo družbo!

Ivan Kuhar

V Veržeju se hitro počutiš doma

Pogovor s salezijanskim novomašnikom Gašperjem M. Otrinom, voditeljem Trio kampa

Udeleženci programov Trio kampa te že poznajo. Povej kaj o sebi še za bralce Doma stoletnega.

Medtem ko Marijanišče praznuje stoto obletnico, bom sam praznoval trideset let, odkar sem privekal na svet kot prvi od treh otrok tradicionalne in mestne družine domžalske. Otroštvo in mladostna leta sem preživljal ob raznih aktivnostih v domači župniji in izven nje. Bil sem ministrant, skavt, animator, treniral sem karate in še kaj. Po srednji zdravstveni šoli sem prišel k salezijan-

cem, od tedaj pa je minilo že deset let. To so bila leta študija, molitve, bratske skupnosti in pastoralnega dela, kjer sem spoznaval, kakšna je Božja volja. Leta 2010 sem izpovedal večne zaobljube, leto kasneje sem bil posvečen v diakona, letos pa v mašnika. Svoje delo in študij nadaljujem v italijanskem Torinu, kjer sem preživel zadnja štiri leta.

Kako se je začela uresničevati ideja o poletnih programih v Trio kampu? Kako si se pripravljaj nanje?

Duhovno-nogometni kamp

V kampu Trio se je z duhovno-nogometnim kampom zaključila dobro obiskana ponudba poletnih kampov, namenjena družinam, otrokom in animatorjem, ki jih je pripravil Center DUO Zavoda Marianum Veržej.

Od 10. do 14. avgusta se je na zadnjem kampu zbralo 15 mladih nogometnih navdušencev. Namen tega kampa je bil, da preko športa, skupnega bivanja, šotorjenja, katehez in duhovne osvežitve otroci koristno preživijo lep počitniški teden.

Velik del dneva je bil sicer posvečen treniranju malega nogometa, ki je potekal pod budnim očesom trenerja Marka iz KMN Olimp Celje. Za vmesni program so skrbeli mladi salezijanci z animatorji. Dnevna kateheza ob Božji besedi, molitev, sveta maša in večerna »beseda za lahko noč« ob večernem ognju so bili ob drugih razvedrilnih programih rdeča nit skupnega druženja.

Ob sklepu kampa so otroci in animatorji ugotovili, da so napredovali tako pri poznavanju nogometa, še bolj pa so poglobili prijateljstvo med seboj in z Bogom.

Gašper M. Otrin SDB

© Marko Suhovec

Vse skupaj je zraslo na »zelniku« Janeza K. in Ivana K., ki sta vse načrtovala že pred mojim prihodom. Moja vloga je bila le pripraviti nek organski osnutek poletnih programov in tako se je rodila ideja o Trio kampu. Trio namreč označuje tri generacije, ki jih združuje Marijanišče: otroke, mlade in družine (mlade in stare). Zato lahko rečem, da vsakdo v Veržeju najde nekaj zase.

Priprave so potekale predvsem na »daljavo«, ko smo premlevali, kakšno vsebino, sporočilo in program ponuditi, da bo primeren za počitniški čas in hkrati aktiven za telo in dušo. Upam si trditi, da smo to v lepi meri tudi dosegli in da bomo te programe ponudili tudi v prihodnje.

Verjetno je bil vsak od štirih programov zate izziv. Kaj se te je pri vsakem izmed njih najbolj dotaknilo, kateri dogodek ti je najbolj ostal v spominu?

Začeli smo z družinskim kampom, nadaljevali z animatorskim, nato z otroškim in nazadnje s športnim. Vsak je bil nekaj posebnega, lepega in izzivalnega. Pri vsem skupaj se me je dotaknila vzajemnost odnosov, ki so se spleli skozi kampe. V spominu mi bodo gotovo ostali mnogi obrazi, pa Murine poplave, večeri ob ognju, jutranje maše, izlet na Marijo Bistrico, šotorjenje, sproščenost in veselje ...

Kot novomašnik si prvo salezijansko poslanstvo pravzaprav opravil prav v Veržeju. Kakšna je tukajšnja salezijanska

skupnost in ustanova? Kakšni so Veržejci, s katerimi si se srečeval?

Veržej že »dobro« poznam in tukajšnjo dušo prav tako. V Veržeju se človek hitro počuti domače, saj so ljudje odprti in preprosti. Gotovo je glavni razlog, da so kampi lepo potekali, ozadje salezijanske skupnosti. Nenehna navzočnost salezijancev med gosti Marijanišča je tisti magnet, ki drži vse skupaj. To pa je tudi največji razlog za dobro počutje, saj je občutek sprejetosti temeljni element za ustvarjanje občutka domačnosti. Zato lahko z gotovostjo trdim, da Marijanišče ni »hotel«, kamor neopažen pridem in odidem, temveč je hiša, je dom, je ena velika družina, saj ima istega Očeta, ki je pred stotimi leti tu želel svoje otroke.

15.-19. JULIJ 2012

Delovno-rokodelski kamp za animatorje

Preko dvajset mladih udeležencev je povezovalo predvsem veselje do animiranja in želja po pustolovščinah, ki jih ponuja tako skupno druženje.

20.-26. JULIJ 2012

Romanje v Assisi

Mladi in otroci iz Veržeja, Lenarta in Slovenske Bistrice so se pod vodstvom p. Damijana Tikviča odpravili na romanje v Assisi, spremljali so jih veržejski župnik Jožef Krnc, s. Zalika Svenšek in s. Pavlina Kolbl. Avtobus je bil poln raznolikih majhnih in velikih poznavalcev Frančiškovega življenja.

22.-26. JULIJ 2012

Rokodelski kamp za otroke

Šotorjenje, taborni ogenj, kopanje na bazenu, velika igra, žar, molitev in maša, pesem in veselje, obisk čebelarja in izdelovanje iz naravnih materialov ... je družilo skupino otrok in njihovih animatorjev skozi cel teden.

24. JULIJ 2012

Aktivne počitnice

Predvsem v času počitnic v lončarsko delavnico Centra DUO zaide tudi kakšna družinica, ki želi Pomurje začutiti tudi skozi aktivne delavnice ali si spominke za najdražje izdelati pod budnim očesom lončarke Urške.

30. JULIJ - 4. AVGUST 2012

»Grem jaz!« Oratorij 2012

Na dvorišču Zavoda Marianum v Veržeju se je zbralo več kot 80 otrok ter kakih 20 animatorjev SMC Veržej, ki so več kot prizadevno izpeljali letošnji oratorijski program z naslovom: »Grem jaz!«

10. AVGUST 2012

Kolesarjenje ob 100 letnici prihoda salezijancev

Desetdnevno kolesarsko turo po Sloveniji je skupina madžarskih salezijancev in njihovih sodelavcev, v drugem letu priprave na приход salezijancev na Madžarsko, zaključila v Veržeju.

10.-14. AVGUST 2012

Duhovno-nogometni kamp

Skupina osnovnošolskih navdušencev je pod vodstvom trenerja Marka iz KMN Olimp Celje spoznala osnove malega nogometa, mladi salezijanci pa so poskrbeli za bogat duhovno-družabni program.

18. AVGUST 2012

Z ravnice čez drn in strm

Lepo sobotno jutro je t. i. veržejske »pasje bombice« kar vabilo na romarski izlet, kam drugam kot v hribe. Pot jih je vodila preko Velike Planine do Logarske doline in Podolševe k Sv. Duhu, kjer so se duhovno in telesno okrepili.

28.-29. AVGUST 2012

AnimaKamp

Animatorji oratorijev, ki so potekali v župnijah soboške škofije, so se na pobudo škofijskega delegata za mladinsko pastoralo Marjana Pučka in salezijancev zbrali na družabnem ovrednotenju in izmenjavi izkušenj pri delu na oratorijih.

30. AVGUST – 1. SEPTEMBER 2012

Hvala Bogu, da imamo bicikel!

Deset dijakov Gimnazije Želimlje je ob spremstvu treh mladih salezijancev zadnje dni avgusta preživelo v Trio kampu Centra DUO. Tu so zaključili kolesarsko turnejo po Sloveniji, *Želimlje Tour 2012*.

31. AVGUST 2012

Puščenjakov večer

Salezijanski zgodovinar dr. Bogdan Kolar se je z veseljem odzval na prošnjo veržejskih salezijancev in ob praznovanju 100-letnice Marijanišča pripravil zanimivo monografijo, ki je bila predstavljena ta večer.

6. SEPTEMBER 2012

Blagoslovljeno opravilo

V salezijanskem vinogradu v Cerovcu smo salezijanci, župljani Veržeja, sosedje in gostje Penzion Mavrica obrali skrbno donegovano grozdje za sladko kapljico letnika 2012.

6.-7. SEPTEMBER 2012

Posvet o salezijanski mladinski pastorali

Bratskega srečanja ob pregledu za nazaj in načrtih novega pastoralnega leta se je udeležilo nekaj manj kot 20 salezijancev.

Evita Lukež, oblikovalka

»Druženje z obrtniki me bogati«

Center DUO Veržej je v zadnjem obdobju dobil nove prostore: vhodno avlo, rokodelsko trgovino, informacijsko-dokumentacijski center Ekomuzej in Puščenjakovo dvorano. Prostori že sami po sebi pritegnejo s svojo pristno, na trenutke minimalno, a izvirno oblikovano opremo. Za vsem tem stoji priznana oblikovalka, gospa Evita Lukež, ki nam z veseljem razkriva del svojih življenjskih izkušenj in ustvarjalnega duha.

Kdaj ste prvič slišali za Veržej in kdaj za nastajajoči rokodelski center?

Prvič sem za Veržej slišala v šoli. Naučili so me, da je Veržej večja vas v Prlekiji. Da so v okolici Veržeja arheologi izkopali cel kup artefaktov iz prazgodovine, rimskih časov in časa poselitve Slovanov, vem, ker mi je o tem bistrila znanje naša velika arheologinja Ljudmila Plesničar Gec (1931–2008), s katero sem dolga leta sodelovala kot oblikovalka njenih knjig.

Tretjič sem za Veržej slišala, ko so mi povedali, da je za lajšanje težav pri revmatičnih obolenjih in po ortopedskih operacijah dobro namakati kosti v prijazni termalni vodi tam blizu, v Banovcih.

Da imate v Veržeju zavetnika sv. Mihaela, sem prebrala v zabavni prigodi, ki se je pripetila v veržejski cerkvi in jo popisuje v svoji knjigi *Od Akropole do Ribnice* Janez Suhadolc (Celjska Mohorjeva družba, 2006).

Z njim sem se v juliju 2009, kmalu po hudih neurjih, milo rečeno nepremišljeno, da ne rečem brezglavo, z napihljivim čolnom spustila po Muri od Radgone do hrvaške meje. Izlet, ki naj bi trajal dva dni, se je končal v nekaj urah. Zdrvela sva mimo ogromnih poplavnih območij ob Veržeju. Od takrat vem, da naselju večkrat grozi nepredvidljiva in huda reka.

Prav v tistem času sem začela sodelovati s Pomurskim muzejem Murska Sobota. Jelka Pšajd, kustodinja etnološkega oddelka Pomurskega muzeja Murska Sobota, me je zasnubila še za projekt »Rokodelska akademija 2«. Med sodelujočimi partnerji nastopata tudi Občina Veržej in Zavod Marianum – Center DUO. Pomursko rokodelstvo je splošno znano po celi Sloveniji že od nekdaj.

Tokrat sem Veržej prvič obiskala in spoznala eno večjih znamenitosti kraja, Zavod Marianum in prizadevanja salezijancev v njihovem vzgojiteljskem poslanstvu, s plemenito idejo zapisovanja, hranjenja in predajanja rokodelskih veščin mlajšemu rodu ter trženja in promocije rokodelskih stvaritev v zamišljenem novem rokodelskem centru.

Kako ste se kot priznana oblikovalka odločili sodelovati pri projektih Centra DUO Veržej?

O svojih oblikovalskih prizadevanjih sama težko sodim. Formalnih in neformalnih priznanj za svoje minulo delo sem seveda vesela. Ne delam razlike med morebitnimi velikimi in majhnimi nalogami. Pri vsakem naročilu se kar najbolj potrudim, tudi DUO ni izjema.

Naloga se mi je zdela zelo zanimiva, obetala je kup novih znanstev z mojstri rokodelci in spoznavanja njihovih veščin. Z vodjo Centra DUO in idejnim vodjo projekta, etnologom in teologom gospodom Janezom Krcnem, sva se odlično sporazumevala, po idejnih predstavitev in izkazanemu zadovoljstvu je bilo zaupanje z njegove strani tolikšno, da me je zavezovalo k še večjim prizadevanjem.

Verjetno ste se vsaj malo poglobili tako v rokodelstvo tega področja kot v salezijanski način dela.

Opremo Centra DUO sem zasnovala tako, da je priročna in da služi svojemu namenu. Poleg uporabnosti sem seveda skušala ujeti v opremi tudi nekaj lepote, duha in posebnosti rokodelske ustvarjalnosti v tem delu naše domovine. Ne nazadnje je salezijanski vidik dela obrnjen k ljudstvu in mu je tuje nastopaštvo in bahaštvo. Tudi to se mi je zdel pomemben podatek pri snovanju Centra.

Moja želja je bila, da bi se v prostoru, oziroma v detajlih opreme predstavili rokodelci, katerih znanje bi želeli posredovati uka željnemu mlajšemu rodu: kovač, lončar, pletar iz šibja, iz slame in iz ličkarnja. In ne samo to. Želela sem, da bi mojstri vedeli, da so prostoru nekaj dodali, da bo vsebina prostora zaradi njihovega prispevka takoj prepoznavna. Seveda pa je bila moja največja želja, da bi prav zaradi teh atributov prostor vzeli za svojega. Idejo smo

Veselje v ustvarjanju vendarle presega tegobe, ki seveda tudi spremljajo ta poklic. Vznemirljivo je romanje od ideje v glavi preko risbe na papirju do realizacije v materialih.

realizirali, menim, da kar uspešno in upam, da vsem v zadovoljstvo.

Delo seveda ni še čisto končano. Izvati sem skušala tudi malo kompetitivnosti in samopobude rokodelcev, da bi kakšen del opreme zamenjali, dodali, obogatili. S tem bi pridobivali tudi na samopromociji, Center pa bi bogatil svojo zbirko in prodajno ponudbo. Naj bo to pisanje nekakšen nagovor in povabilo.

Čprav ste zelo priznani in cenjeni v svoji stroki, smo Vas videli tudi med obrtniki, mizarji in celo z metlo v roki. Torej niste tip »studijskega« oblikovalca in se podate tudi na teren ter konkretno preverite svoje zamisli in ideje?

Mogoče se v tem pogledu nekoliko zgledujem po mojstru Plečniku, ki je tudi vse svoje izvedbe vestno in sproti preverjal pri vsemogočih izvajalcih. Pometal, kolikor vem, menda ni, pa nič zato. Meni ni nič neprijetno prijeto tudi za metlo.

Druženje z obrtniki me bogati, pa še nekaj je: če te zanima, kako delajo, če znaš ceniti njihovo delo, če znaš opaziti njihov trud, če se lahko z njimi dogovoriš tudi za kakšno drugačno rešitev od težko izvedljive zamisli, se prav posebno potrudijo in še dobre volje so ves čas. Jaz pa tudi.

Že vrsto let ste uspešna in priznana oblikovalka, poznana tudi po priznanju za oblikovanje Jeruzalemske izdaje Svetega pisma. Kje vse ste še pustili svojo sled?

Po izobrazbi sem arhitektka. Je pa res, da se ukvarjam povečini z grafičnim oblikovanjem, oblikovanjem notranjščin in posameznih kosov opreme. Vsega ne kaže naštevati. Med deli na področju grafičnega oblikovanja sem gotovo najbolj zadovoljna, kadar me kdo nagradi ali pohvali za oblikovanje knjige. Knjiga je nekaj, kar ostaja. Ostaja po vsebini in obliki, kot del zgodovine, kot povzetek nekega obdobja, zapis nekega dela, izkaz atmosfere, stila, okusa, zapis tehničnih zmogljivosti ... Tako moč in izpovednost ima morda še kulturni plakat. Večina drugih izdelkov, ki jih grafični oblikovalci produciramo, so bolj ali manj lepe smeti, ki imajo po navadi kratko življenjsko dobo.

Sprašujete me, kje sem še pustila prepoznavno sled. Kot zanimivost naj povem, da sem med kolegi znana po nekoliko nenavadni ustvarjalnosti. Sem namreč zasnovala celo vrsto, menda lepih, vrat. Pred kratkim so namestili nova vrata v zakristijo cerkve sv. Simona in Juda Tadeja, pri salezijancih na Rudniku v Ljubljani. Mislim, da so bili naročniki zelo zadovoljni.

Verjetno se vaše delo in osebno življenje prepletata. Vam uspeva oboje usklajevati in združevati, ali kdaj čutite, da ste kot na križišču?

Plečnik je nekje zapisal (študentom): »Trpeli boste notri do groba« in potem še nekje drugje: »Ustvarjalnost je naporna, vendar je tudi v veselje, saj vsakega, ki se s tem peča, očiščuje«.

Z vsem naštetim se je mogoče kolikor toliko strinjati, čeprav se mi zdi, da veselje v ustvarjanju vendarle presega tegobe, ki seveda tudi spremljajo ta poklic. Nikoli se nisem resno kesala zaradi izbire svojega dela. Vznemirljivo je romanje od ideje v glavi preko risbe na papirju do realizacije v materialih. Nekateri v resnici potujejo z različnimi sredstvi na vse konce sveta. Pravijo, da je to početje polno doživetij. Najbrž imajo prav. Jaz svojih omenjenih romanj po ustvarjalnih poljanah ne zamenjam za popotovanja v daljne kraje.

Ob koncu izkoriščam priložnost, da se zahvalim gospema iz Pomurskega muzeja Murska Sobota: Metki Fujs, direktorici in Jelki Pšajd, kustodini Etnološkega oddelka, ki sta me povabila k sodelovanju k projektu; gospodu Janezu Krncu, vodji Centra DUO, ki mi je zaupal nalogo in verjel, da jo bom dobro izpeljala; vsem mojim sotrudnikom pri sedanjih podobah Centra DUO: najprej mizarjema Vinku in Klemnu Tratarju iz Ljubljane; Ivanu Kuharju, programskemu vodji Centra DUO za vso logistično pomoč; potem pa še lončarki Urški Ambrož iz Vičancev pri Veliki Nedelji; kovaču Francu Franku iz Puconcev; pletarjema iz slame: gospe in gospodu Smodiš iz Lipovcev; pletarju iz šibja Adiju Toplaku iz Framaj; gospem iz Pomelaja, zadruga za razvoj podeželja ter direktorici zadruga gospe Dragici Horvat iz Male Polane za pletarske izdelke iz ličkanja.

Vse lepo pozdravljam, delajte lepe reči! Veržejski Mihael bo gotovo dobro zvagal lepa dela.

Vabljeni v Veržej

7. december 2012–3. februar 2013

5. razstava slovenskih jaslic (CENTER DUO)

26. december 2012

Blagoslov konj (ŽUPNIJA VERŽEJ)

29. december 2012

Božični koncert v cerkvi (ŽUPNIJA VERŽEJ)

11.–13. januar 2013

Šola za animatorje pripravnike

(SMC VERŽEJ)

26. januar 2013

Praznični oratorij ob godu sv. Janeza

Boska (SMC VERŽEJ)

18.–19. februar 2013

Duhovne vaje za ministrante (SMC VERŽEJ)

20. februar 2013

Zimski oratorij (SMC VERŽEJ)

23.–24. februar 2013

Pevski vikend (SMC VERŽEJ)

10. marec 2013

Predstavitev gradiv za oratorij '13

(ZAO IN SMC VERŽEJ)

11.–15. marec 2013

Rokodelski lončarski teden

(CENTER DUO IN PENZION MAVRICA)

14. marec 2013

Kovačičev večer (MARIJANIŠČE)

22. marec 2013

5. velikonočna razstava (CENTER DUO)

4. maj 2013

Srečanje družin prvoobhajancev

(MARIJANIŠČE IN SMC VERŽEJ)

15.–16. maj 2013

Obisk relikvij sv. Janeza Boska

(MARIJANIŠČE IN ŽUPNIJA)

18.–19. maj 2013

Romarski shod ob Mariji Pomočnici

(MARIJANIŠČE)

9.–13. junij 2013

Duhovne počitnice za upokojece

(Marijanišče in Penzion Mavrica)

21. junij 2013

Odprtje poletne razstave in zemljank

v kampu TRIO (CENTER DUO)

30. junij – 2. julij 2013

Mednarodni kamp (projekt AC 2)

(CENTER DUO IN SMC VERŽEJ)

2.–4. julij 2013

Kamp za animatorje oratorija (SMC VERŽEJ)

5.–12. julij 2013

Oratorij za družine (projekt AC 2)

(CENTER DUO IN SMC VERŽEJ)

14.–18. julij 2013

Kamp za otroke (projekt AC 2)

(CENTER DUO IN SMC VERŽEJ)

22.–27. julij 2013

Oratorij v Veržeju (ŽUPNIJA IN SMC VERŽEJ)

10.–14. avgust 2013

Nogometni kamp

(MARIJANIŠČE IN SMC VERŽEJ)

20.–21. avgust 2013

AnimaKamp za animatorje škofije

(ZAO IN SMC VERŽEJ)

30. avgust 2013

Puščenjakov večer (MARIJANIŠČE)

29. september 2013

2. Miholov sejem

(CENTER DUO IN OBČINA VERŽEJ)

4.–6. oktober 2013

Tečaj pisanja ikon (MARIJANIŠČE)

Datumi in dogodki so zgolj informativni.

Spremljajte napovednik na www.marianum.si.

10.-11. SEPTEMBER 2012

Delavnice mladih rok

Maturanti Gimnazije Želimlje so se na šolski ekskurziji mudili v severovzhodni Sloveniji in se sprijeli s spoznavanjem tradicionalnih rokodelskih obrti.

25.-29. SEPTEMBER 2012

Priprave na 100-letnico

Pri večernih svetih mašah smo opravljali devetdnevno, ženske v Bunčanih in v Veržeju na Kolodvorski so obudile tradicijo pletenja vencev za okrasitev, moške so svoje moči pokazali pri postavitvi velikega šotor na dvorišču, zaposleni in prostovoljci pa so praznično zaljšali Zavod Marianum.

30. SEPTEMBER 2012

Praznovanje 100-letnice Marijanišča

40 udeležencev je rokodelske izdelke predstavilo na Miholovem sejmu, ki ga je na kulturni prireditvi opisala Jelka Pšajd; žegnanjsko sveto mašo je vodil beograjski nadškof Stanislav Hočevar; rokodelsko razstavo je ob bogatem kulturnem programu domačinov odprl dr. Janez Bogataj; na svečani akademiji pa se je več kot 800 gostov pod taktirko Marje Dolamič sprehodilo skozi 100 let Marijanišča ob umetni besedi Jureta Seška, pesmih Mladinskega zbora Kodeljevo pod vodstvom Nuške Drašček, spominu na g. Martina Marošo in zgodovinsko-družabnih prizorih domačih nastopajočih. Piko na i so postavili govorniki ravnatelj Turk, salezijanski predstojnik Potočnik, škof Štumpf, poslanec Horvat in župan Petovar.

4. OKTOBER 2012

Teden otroka

Tudi učenci OŠ Veržej se vključujejo v rokodelske delavnice Centra DUO. Tokrat so v tednu otroka, ko v šoli že tradicionalno potekajo dnevi aktivnosti, izdelovali rože iz krep papirja in pletli majhne košarice iz šibja.

4.-7. OKTOBER 2012

Tečaj pisanja ikon

Skupina tečajnikov je pod vodstvom mag. Silve Božinove in Vesne Deskoske za nekaj dni sejno sobo Zavoda Marianum spremenila v pravi slikarski atelje, če ne že v meditativni prostor srečevanja s Presežnim.

10.-12. OKTOBER 2012

Rokodelska šola v naravi

Devetošolci OŠ Vodmat iz Ljubljane so preizkusili program rokodelske šole v naravi, ki se je začel razvijati že v projektu Rokodelske akademije in se nadaljuje v Rokodelski akademiji 2. Poleg rokodelskih veččin so učenci spoznali tudi kraj, ljudske plese in še kaj.

16. OKTOBER 2012

Simpozij »Rokodelski izdelek – prodajni izdelek«

Skoraj dva ducata rokodelcev je prisluhnilo predavateljicama Sonji Šterman, ki je predstavila zahteve, možnosti in oblike izdelav embalaže ter Marji Dolamič, ki je na praktičen in oseben način delila izkušnje tržnih poti do kupcev.

19. OKTOBER 2012

Mladi v molitvi z Youcatom

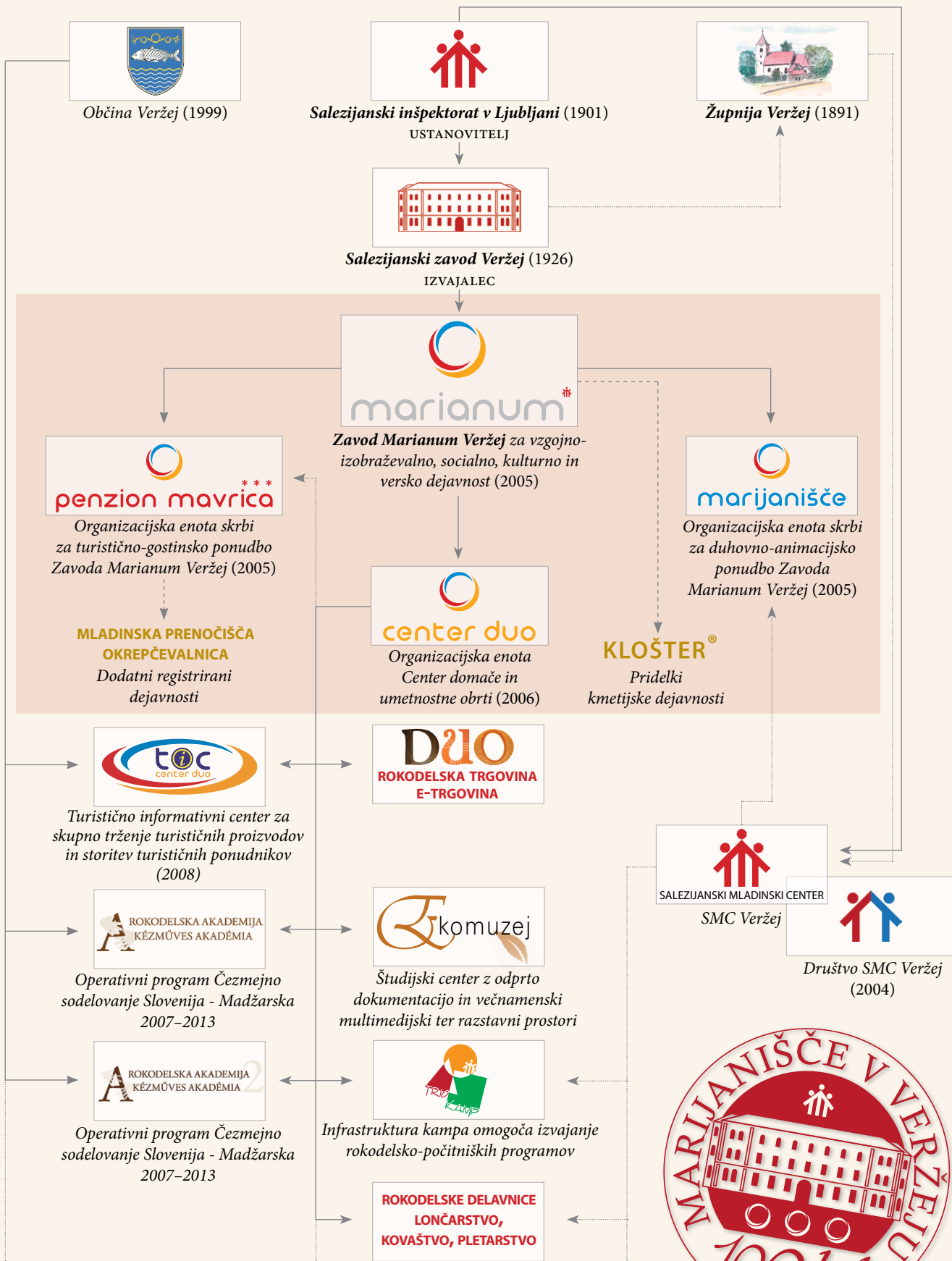
V sodelovanju z mladinsko pastoralno službo soboške škofije se je začelo mesečno druženje mladih v večerni molitvi pred najsvetejšim in poglobljanju v teme mladinskega katekizma.

28. OKTOBER 2012

Veržej po afriško

Skupina misijonarskih prostovoljcev je pri sveti maši predstavila svoje delo v Mozambiku, v avli Zavoda Marianum pa je sledilo odprte fotografske razstave.

© Jože Znidaršič

